

IX KRAJOWY ZJAZD DELEGATÓW POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW Warszawa, 16 - 17 grudnia 2011 r.

STANOWISKO IX Krajowego Zjazdu Delegatów PZD z dnia 17 grudnia 2011 r.

w sprawie roli i znaczenia PZD w obronie ogrodów i praw działkowców

Ogrodnictwo działkowe jest obszarem życia społecznego, w którym funkcjonuje przeszło milion polskich rodzin. Przejawem znaczenia, jakie ma ono dla polskiego społeczeństwa, jest fakt, iż poświęcono mu odrębną ustawę – ustawę z dnia 8 lipca 2005r. o rodzinnych ogrodach działkowych. Skala ogrodnictwa działkowego oraz jego wpływu na życie olbrzymiej rzeszy obywateli spowodowały, iż ustawodawca zdecydował również o powołaniu do życia ogólnopolskiego samorządu działkowców – Polskiego Związku Działkowców.

Przyjęta w Polsce forma ogólnokrajowego zrzeszenia użytkowników działek z ogrodów funkcjonujących w oparciu o odrębną ustawę jest rozwiązaniem typowym. Analogiczne zastosowano w innych krajach europejskich, takich jak Wielka Brytania, Austria czy Niemcy. Co istotne odpowiada ono również polskiej tradycji. W 1939r., prace Sejmu nad ustawą dotyczącą ogrodów działkowych przerwał wybuch II Wojny Światowej. Powrócono do niej po wojnie, jednak z uwagi na uwarunkowania polityczne, wprowadzony nią samorząd działkowców, miał charakter ułomny. Dopiero „odwilż” związana z powołaniem Solidarności pozwoliła działkowcom na uzyskanie całkowitej niezależności. Powołany wówczas Polski Związek Działkowców - ogólnopolska, samorządna i samodzielna organizacja społeczna - od samego początku był zrzeszeniem, w którym wszelkie decyzje podejmowali wyłącznie działkowcy.

Historia polskich ogrodów działkowych wskazuje, iż posiadanie przez środowisko działkowców niezależnego, ogólnopolskiego samorządu jest najlepszym rozwiązaniem. Dowodzi tego spektakularny rozwój ogrodów jaki nastąpił po powołaniu do życia PZD. W niespełna 10 lat od powołania do życia

w 1981r. Związek założył nowe ogrody, w których działki otrzymało ponad 360 000 rodzin. Potwierdza to również ostatnie 20 lat, podczas których Związek skutecznie obronił działkowców przed regularnie podejmowanymi próbami ograniczania ich praw, czy wręcz całkowitej likwidacji ogrodów w Polsce.

Zakładanie ROD i obrona ustawowych zapisów gwarantujących milionowi rodzin dostęp do taniej formy wypoczynku i możliwość prowadzenia upraw ogrodnich na własne potrzeby, to nie jedyne sukcesy naszego samorządu. Związek prowadzi aktywną działalność oświatową, krzewiąc wiedzę ogrodniczą i ekologiczną. Ogrody zorganizowane w PZD pełnią istotną funkcję społeczną i socjalną w środowiskach lokalnych, a ROD jako enklawy zieleni, stanowią nierzadko ostatnie aktywnie biologicznie tereny w miastach. Niebagatelne znaczenie ma również funkcja organizacyjna PZD. Zagospodarowywanie i modernizacja ogrodów prowadzona w ramach wspólnot ogrodnich przy wsparciu fachowym i finansowym ze strony jednostek okręgowych i krajowej jest procesem znacznie bardziej wydajnym i efektywnym.

Jednak najważniejszym zadaniem stojącym obecnie przed Związkiem jest obrona ogrodów i praw jego członków. Doświadczenia minionych lat są najlepszym dowodem, że niezależnie od zapisów w ustawie, potencjał organizacji skupiającej milion rodzin jest warunkiem koniecznym, aby działkowcy byli traktowani podmiotowo. Liczne próby ograniczenia praw działkowców poprzez zmianę ustawy zostały zastopowane dzięki mobilizacji całej społeczności naszego środowiska. 620 000 podpisów pod hasłem zachowania ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, tysiące zbiorowych listów i petycji przeciwko jej zaskarżeniu do Trybunału Konstytucyjnego, są niewątpliwie dowodem, iż Związek potrafi dotrzeć do swych członków i zmobilizować ich do walki o swe prawa. Inną formą obrony praw działkowców są liczone w tysiącach procesy i postępowania administracyjne, w których PZD reprezentuje działkowców z ogrodów objętych roszczeniami, czy próbami fizycznej likwidacji. Skuteczności Związku dowodzą również działania skierowane na regulację stanu prawnego terenów ROD, które zaowocowały przejściem przeszło 27 000 ha w użytkowanie wieczyste oraz ujawnieniem praw działkowców w księgach wieczystych. Osobną kwestią są sukcesy w egzekwowaniu praw działkowców z ogrodów objętych procedurą likwidacyjną. Pomimo uchylania się przez inwestorów od realizacji obowiązków wypłaty odszkodowań i zapewnienia działek zamiennych, dzięki staraniom i konsekwencji w działaniu PZD, praktycznie w każdym przypadku rodziny

oddające działki, uzyskują odszkodowania za zlokalizowany na nich majątek oraz możliwość przeniesienia się na inną działkę.

Z powyższych względów IX Krajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Działkowców stwierdza, że zachowanie ogólnopolskiego samorządu, reprezentującego interesy wszystkich użytkowników działek w ROD, jest warunkiem koniecznym dla dalszego istnienia i rozwoju rodzinnych ogrodów działkowych w Polsce. Niezwykle istotna społecznie funkcja, jaką ma do spełnienia ruch ogrodnictwa działkowego oraz wyzwania stojące przed nimi obecnie, wymagają posiadania przez środowisko działkowców silnej reprezentacji. W świecie, w którym wszyscy dążą do integracji, działkowcy nie mogą postępować inaczej. Skupienie wokół naszych idei miliona polskich rodzin pozwala nam być podmiotem życia społecznego, jego aktywnym uczestnikiem, partnerem dla władz lokalnych i państwowych, którego stanowisko jest brane pod uwagę. Mówiąc jednym głosem jesteśmy słyszalni. Rozproszeni będziemy zbyt słabi by skutecznie upomnieć się o poszanowanie naszych praw. Posiadanie własnego, ogólnopolskiego samorządu, o który przez dziesięciolecia zabiegali nasi poprzednicy, jest niewątpliwie jednym z największych sukcesów polskich działkowców. Z pamięci o nich, oraz z myślą o przyszłych pokoleniach, musimy uczynić wszystko, by zachować naszą samodzielność i jedność. Bez Polskiego Związku Działkowców zachowanie praw naszych rodzin i istnienie ogrodów będzie niechybnie znacznie trudniejsze, a wręcz niemożliwe.

IX KRAJOWY ZJAZD DELEGATÓW POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

Warszawa, dnia 17 grudnia 2011 r.